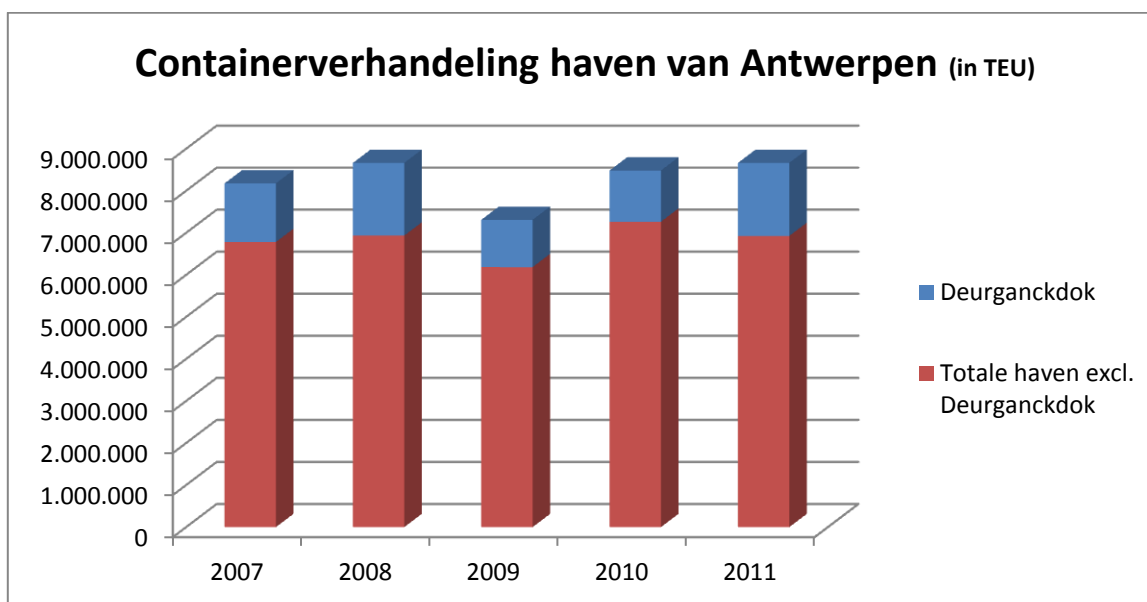

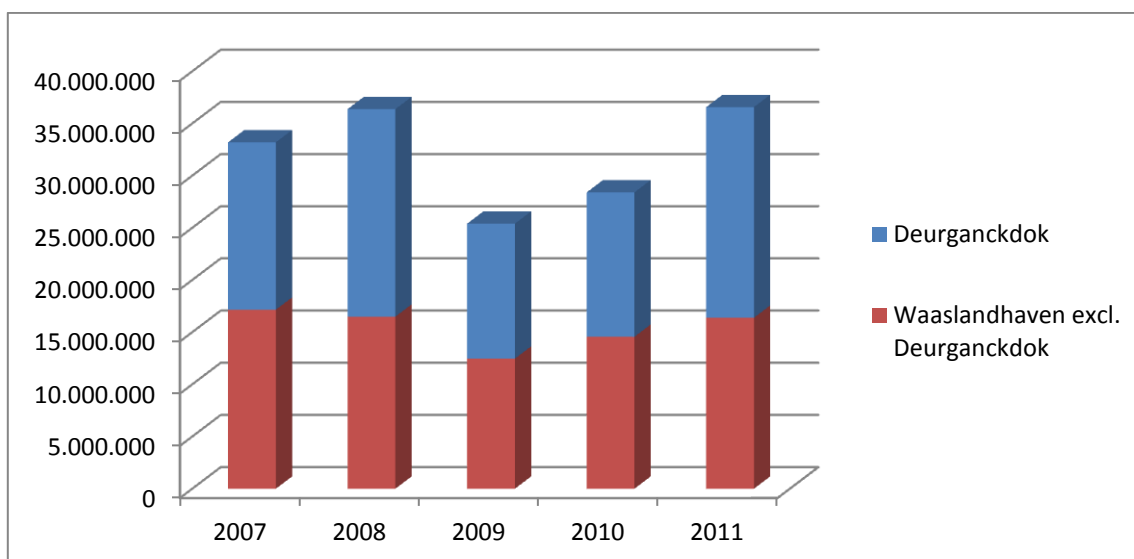
Overslag en tewerkstelling in de Waaslandhaven: een korte analyse

Auteur: Denis Malcorps, 29 juni 2012

In 2011 is de Waaslandhaven gegroeid met 30% ten opzichte van 2010. Deze groei is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het Deurganckdok. De containertrafiek van het Deurganckdok kenden een groei van maar liefst 46%. In contrast hiermee staat de daling in containerverhandeling van de andere Antwerpse containerterminals. Deze is gedaald met 5%. De groei van het Deurganckdok compenseert deze daling waardoor de totale groei in containerverhandeling toch nog een groei van 2% vertoont. Door deze minieme groei bereikt de totale verhandeling opnieuw het niveau van 2008.

De groei van het Deurganckdok blijkt dus in hoofdzaak het resultaat van verschuiving van bestaande containertrafiek tussen containerterminals in de Antwerpse haven. Dit resulteert in een vertekening van de overslagcijfers voor de Waaslandhaven.

Indien het Deurganckdok buiten beschouwing wordt gelaten, blijkt dat de Waaslandhaven maar 6% uitmaakt van de totale groei van 30%. De overige 24% wordt gerealiseerd door de bestaande containertrafieken die naar het Deurganckdok zijn verschoven. Deze trafieken creëren dus een ernstige vertekening van de groeicijfers. We zien dat de Waaslandhaven exclusief het Deurganckdok opnieuw het niveau van 2008 heeft bereikt maar nog steeds onder het niveau van 2007 presteert. In zijn totaliteit bereikt de Waaslandhaven ongeveer het niveau van 2008.

Ondanks een groei van 30% in de overslagcijfers is de reële¹ werkgelegenheid in de Waaslandhaven gegroeid met maar 3,7% ten opzichte van 2010. Deze groei is in hoofdzaak gerealiseerd in de sectoren 'Haven & Logistiek' en 'Diverse'. De hoofdfactoren voor de groei zijn de toename van interimwerknemers, de sterk gegroeide overslag in het Deurganckdok, de gestegen RoRo-activiteiten en de vestiging van Think Media (bekend van o.a. P-Magazine) in de kantoren van Yusen Logistics en Pioneer. De sector 'Haven & Logistiek' is daarmee de grootste sector in de Waaslandhaven op vlak van werkgelegenheid. In de bouwsector wordt een daling opgetekend van 11%. Dit is mogelijk te wijten aan een afwijking in de cijfers waarbij de werkgelegenheidscijfers voor de bouw van de Liefkenshoekspoortunnel zijn weggelaten.

Werkgelegenheid Waaslandhaven en Zwijndrecht		
Sector	Aantal werknemers 2010	Aantal werknemers 2011
Haven en Logistiek	5428	5855
Industrie en Energie	5526	5567
Bouw	1328	1184
Baggerwerken	250	250
Diverse	312	465
Totaal:	12844	13321
Waarvan niet havengebonden:	3475	3330

Bron: Maatschappij Linkerscheldeoever

Ondanks de toename in werkgelegenheid creëert de Waaslandhaven (op Bevers grondgebied) nog steeds minder werkgelegenheid dan de industrieparken van Sint-Niklaas.

	Aantal werknemers 2010	Aantal werknemers 2011
Waaslandhaven (Beveren)	9122	9425
Zwijndrecht	4922	5170
Totaal:	14044	14595
Gecorrigeerd totaal:	12844	13321
<i>Industrieparken Sint-Niklaas:</i>		<i>9450</i>

Bron: Maatschappij Linkerscheldeoever, Nationale Bank van België

¹ Gecorrigeerd voor het DEME-personeel dat niet is tewerkgesteld in Zwijndrecht.

Het aantal contractors in de Waaslandhaven wordt geschat op 2.235. Hiervoor zijn geen exacte cijfers noch duidelijke rekenmethoden opgenomen in de jaarverslagen van de MLSO die deze cijfers kunnen staven. In de media werd door de MLSO gewag gemaakt van een indirecte tewerkstelling ten belope van 20.000 tot 25.000 werknemers. In de jaarverslagen van de MLSO worden deze cijfers niet vermeld, noch worden deze cijfers ondersteund door enige vorm van berekeningsmethoden.

Kanttekeningen:

- 1) De werkgelegenheidscijfers voor Zwijndrecht zijn sterk overschat door DEME die zijn hoofdzetel daar heeft gevestigd. Niet alle werknemers zijn tewerkgesteld in Zwijndrecht. Geschat wordt dat er ongeveer 250 werknemers van DEME in Zwijndrecht zijn tewerkgesteld.
- 2) Niet havengebonden bedrijven zijn bedrijven die niet in of aan een haven moeten gelegen zijn en geen logistiek bedrijf zijn. Hieronder vallen o.a. Kerncentrale Doel, Indaver, Milcobel, Golfschool Beveren, informaticabedrijven, bouwbedrijven, baggerbedrijven en diverse zoals tankstations of broodjeszaken.

Conclusies:

- 1) De groei van 30% wordt bijna volledig gerealiseerd door de sterke toename van de overslag aan het Deurganckdok. Deze trafieken zijn geen structurele groei maar een verschuiving van bestaande trafieken van andere terminals in de Antwerpse haven naar het Deurganckdok. De containeroverslag aan de andere terminals in de Antwerpse haven is gedaald met 5%.
- 2) Indien de groei van het Deurganckdok buiten beschouwing wordt gelaten, draagt de Waaslandhaven maar 6% (of 1/5 van 30%) bij tot de totale groei. Daarmee bereikt de Waaslandhaven exclusief het Deurganckdok opnieuw het niveau van 2008 maar presteert zij nog steeds onder het niveau van 2007.
- 3) De werkgelegenheid in de Waaslandhaven is gegroeid met 3,7%. Desondanks creëert de Waaslandhaven op Bevers grondgebied nog steeds minder banen dan de industrieparken van Sint-Niklaas.
- 4) De tewerkstellingcijfers die betrekking hebben op de contractors en de indirecte werkgelegenheid in de Waaslandhaven worden op geen enkele wijze gestaafd met cijfers of berekeningsmethoden door de MLSO.

Bijlage 1: Werkgelegenheidscijfers Waaslandhaven ingedeeld per sector

Haven en Logistiek	2010	2011
ADPO group 28	28	32
ADPO NV 138	138	143
AFC NV Transport & Forwarding 42	42	48
AIF Fertikal CVBA 2	2	1
Alfred Talke België NV 24	24	19
Anné Gebroeders BVBA 76	76	0
Antwerp Container Repair NV (ACR) 19	19	22
Antwerp Euroterminal NV (AET) 175	175	182
Antwerp Gas Terminal NV (AGT) 42	42	42
Antwerp Leftbank Forwarding (Alfa Forwarding NV) 3	3	2
Antwerp Stone Terminal NV 4	4	2
B.K.V. België NV 1	1	1
Balie 21 NV 17	17	17
Belgian Scrap Terminal NV (BST) 38	38	38
Brabo CVBA 32	32	36
Cargo Agency NV 4	4	0
Chemcopack NV 28	28	36
Cunningham Lindsey TES BV 7	7	8
De Rycke Zand- & Grindcentrale NV 4	4	6
Decatlon Benelux NV 4	4	0
Douane & Accijnzen Inspectie West (DA)		
Grens Inspectie Post Linkeroever (GIP LO) 81	81	74
Eco Center (Wijngaard Natie NV) 26	26	35
Eco Modal Transport & Shipping BVBA (voorheen Euro Nordic Belgium NV) 9	9	5
Euroports Road Transport Belgium NV Antwerp 4	4	5
Euroports Terminals Leftbank NV 250	250	245
Finnlines Belgium NV 17	17	15
Fresh Connection BVBA 4	4	4
GRC Kallo NV (Grondrecyclagecentrum) 15	15	15
Geodis Nova Logistics Belgium NV 6	6	19
Gearbulk NV 3	3	3
Global Container Services NV (GCS) 64	64	74
Guardian Industries Benelux BVBA 5	5	7
Hanson Aggregates Belgium NV 4	4	6
Havenbedrijf Antwerpen Sluisgebouw - bediening Kallosluis 42	42	52
Herbosch-Kiere NV 253	253	243
Holcim Beton België NV 7	7	7
ICO (International car operations) NV 224	224	275
interimwerknemers 588	588	776
ITC Rubis Terminal Antwerp NV 11	11	25
Kallo Storage NV 3	3	2
Katoen Natie Bulk Terminals NV 154	154	158
Katoen Natie Foodlogistics (in aanbouw) 12	12	20
Katoen Natie Grinding & Compounding Services NV 25	25	21

Katoen Natie LGCE (Logistics General Contracting and Engineering) NV 5	5	10
Katoen Natie NV 38	38	18
Katoen Natie Polymer Contractor NV 44	44	44
Katoen Natie Tank Operations NV 6	6	6
Katoen Natie Terminals NV + Katoen Natie Terminals NV (Lichterterminal) 91	91	84
Katoen Natie Trucking NV (afd. Silo Cleaning) 16	16	19
Katoen Natie Trucking NV (voorheen Trailer Service NV) 34	34	29
KGH Customs Services (voorheen Van Aert BVBA) 5	5	3
Kuehne + Nagel NV (Waasland Cargo Center) 12	12	0
Logidec BVBA 12	12	16
Logisport NV 322	322	346
Luik Natie Coldstore NV, Luik Natie Storage NV, Luik Natie Transport NV, Luyckx International NV 67	67	70
Metal Terminals International NV 4	4	4
Ministerie Openbare Werken, Afd. Maritieme Toegang 27	27	35
M-real Benelux NV 16	16	16
New West Gypsum Recycling Benelux BVBA 7	7	4
NMBS Logistics (voorheen B-Cargo) / Infrabel 14	14	0
NMT Belgium BVBA (dock office) 1	1	1
Nova Natie Fresh Logistics NV 28	28	35
NYK Line (Benelux) BV Antwerp Branch 23	23	19
NYK Logistics (Belgium) NV 241	241	408
Orgacom - Op De Beeck NV 7	7	10
P.S.A. Antwerp NV (Antwerp International Terminal (AIT)) 236	236	287
Pioneer Belgium NV 17	17	17
Pioneer Europe NV 108	108	115
Portmade Customs NV 4	4	4
Quay side services 5	5	5
Rapid Tank Services NV 12	12	18
Rhenus Ocean NV (T.C.W. Transmarcom Copex Warehousing NV) 28	28	30
Riga Natie Logistics NV (magazijn Saeftinghe) 13	13	6
Riga Natie NV (magazijn Waesland) 6	6	9
Riga Terminals 8	8	0
S.I.W.H.A. hulpposten haven 1	1	2
Scheepvaartpolitie Antwerpen - Waaslandhaven 20	20	19
Seaport Terminals NV 28	28	29
Shipit dept. container Haulage NV 7	7	17
Stadsbader-Flamand NV 82	82	72
Stora Enso Lumipaper NV 108	108	93
Tabaknatie NV 205	205	0
Teveco NV 9	9	8
Thermotrafic Belgium 4	4	4
Transcolli NV 29	29	30
Transfennica Belgium BVBA 12	12	13
UBEM Auto Surveys NV 4	4	4
Van Aerde Chartering BVBA 1	1	0

Van Aerde Gebr. NV Logistiek, opslag en bevrachting	15	28
VLS-Group Belgium NV (magazijn Hazop)	8	8
Vopak Chemicals Terminals Belgium NV	80	46
Votorantim Terminal NV	33	32
Waasland Distribution Center NV	22	36
Westerlund Distribution NV	11	13
Finnwest NV (onderdeel Westerlund)		15
Infrabel / NMBS Logistics		13
Katoen Natie Trucking NV		20
Tabaknatie NV Magazijn Argos + Magazijn Waasland Cargo Center		97
Silvertrans NV		11
Alfred Talke Transport Services NV		49
Alfred Talke Logistics Solutions België NV	19	29
Anjotrans BVBA	2	0
Antwerp Marine Trading Center NV	21	15
DP World Antwerp + Antwerp Gateway NV (a DP World Operated Terminal)		
237	237	335
DP World Antwerp Customs Desk NV	17	22
Handico International NV	6	6
HN - Transport & Distribution NV	49	43
HSS nv - Hydro Soil Services NV	7	5
interimwerknemers	84	89
Mennens Belgium NV	39	41
Messer Belgium NV	53	109
Prodac NV	26	26
Transport De Jongh NV	48	0
Van Moer Group	13	0
Van Moer Rail NV	87	87
Van Moer Storage	5	0
Van Moer Transport	84	0
Totaal:	5428	5855

Industrie & Energie	2010	2011
Ashland Hercules inc.	168	183
Belgomilk C.V.	196	197
Borealis Kallo NV	183	170
Chevron Phillips Chemicals International NV	34	40
De Neef Chemical Processing NV	18	18
Du Pont Antwerpen (Belgian Branch) BVBA	48	48
Electrabel Centrale Kallo	150	121
Electrabel, GDF Suez Nucleaire Productiezone Doel (Kerncentrale)		
Electrabel Opleidingcentrum 'Scaldis'	1005	938
Hexion Specialty Chemicals BVBA	135	0
Indaver NV, Sleco-centrale NV, Svex NV	283	258
Ineos Phenol Bedrijf Antwerpen NV	180	184

Kallo Industries NV 1	1	1
Lanxess NV 495	495	501
Lubrizol Advanced Materials Europe BVBA 47	47	40
Milcobel CVBA 101	101	101
Monument Chemical BVBA (voorheen Dow Haltermann BVBA) 87	87	89
Polymer Handling Kallo NV 2	2	4
Polymer Processing NV 157	157	175
Saint-Gobain Construction Products Belgium NV divisie Gyproc 224	224	222
Lawter BVBA		135
Sunstream NV		9
Total Raffinaderij Antwerpen NV 1	1	1
3M Belgium NV 213	213	285
Borealis Antwerpen Compounding NV 105	105	111
Eval Europe NV 97	97	98
ExxonMobil Chemical Belgium - Antwerp Polymers Plant BVBA 308	308	300
Fina Antwerp Olefins NV 1	1	1
Fujifilm Electronic Materials (Europe) NV 86	86	96
Ineos Belgium NV 17	17	17
Ineos NV 442	442	473
Lanxess Rubber NV 390	390	422
Millipore NV 25	25	0
Momentive Performance Materials Benelux BVBA 16	16	16
Nippon Shokubai Europe NV 87	87	83
Praxair NV 27	27	27
Psion Teklogix NV 20	20	19
Seppic Belgium NV 42	42	43
Speciality Polymers Antwerp NV 111	111	111
TCI (Tokyo Chemical Industry) Europe NV 17	17	18
Zwijndrecht DOW BVBA 7	7	8
C-Power		4

Totaal: **5526** **5567**

Bouw	2010	2011
Aannemingen Van Wellen NV 7	7	14
Bis-ROB Montagebedrijf NV 530	530	541
Weber België NV 70	70	72
Van Ameyde Marine & Industrie Belgium NV 8	8	0
Demako NV 31	31	34
Fabricom GTI 205	205	220
Grontmij Industry 70	70	55
I.S.S. Industrial Services NV 85	85	90
Maintenance Partners Belgium NV 150	150	139
Siemens NV - Power, Energy, Transportation 23	23	19
Locobouw THV 149	149	0
Totaal:	1328	1184

Baggerwerken	2010	2011
Deme Blue Energy NV 3	3	3
Deme NV Dredging, Environmental & Marine Engineering 9	9	9
Dredging International NV 1151	1151	1216
DEC NV (Deme Environmental Contractors) 222	222	223
Geosea NV 63	63	71
Purazur NV 2	2	2
Totaal:	1450	1524
Gecorrigeerd totaal (DEME):	250	250

Diverse	2010	2011
AGO Interim - Burcht Singelberg 6	6	6
Banden de Condé NV 6	6	8
Bebronna BVBA 8	8	6
De Bus (snackbar) 5	5	5
Dock '1261' BVBA (Frituur Snack) - Shell NV Tankstation 2	2	2
Fort Liefkenshoek 2	2	2
Golfschool Beveren VZW 2	2	2
Routier Snack Mirabari Vof. 1	1	1
SGS NV - Milieucentrum, Afd. SGS - Belgium dep. Air monitoring NV		
Afd. SGS - Belgium dep. Sanitec NV 78	78	27
SGS NV - Milieucentrum afdeling SGS Ewacs NV 33	33	34
Synergie Interim 9	9	11
Belmos (Total Liefkenshoek) 9	9	10
Total Vrasenedok 2	2	2
Tunnel Liefkenshoek NV 26	26	28
Cenflumarin - KTA 46	46	45
Ibogem CVBA 4	4	4
Intertek Belgium NV 12	12	12
ISEC BVBA 3	3	5
ITACT II NV 4	4	4
Cosalt NV 24	24	22
Tebodin Belgium NV 10	10	2
Toptech Systems NV 20	20	21
SGS NV - Milieucentrum, Afdeling SGS - Belgium departement (ex-Sanitec) NV		49
S.O.N.J.A. nv		40
Logsys NV		22
Think Media		95
Totaal:	312	465

Niet havengebonden bedrijven	2010	2011
Belgomilk C.V. 196	196	197
Electrabel, GDF Suez Nucleaire Productiezone Doel (Kerncentrale)		
Electrabel Opleidingcentrum 'Scaldis' 1005	1005	938
Indaver NV, Sleco-centrale NV, Svex NV 283	283	258

Milcobel CVBA 101	101	101
Bis-ROB Montagebedrijf NV 530	530	541
Weber België NV 70	70	72
Van Ameyde Marine & Industrie Belgium NV 8	8	0
Demako NV 31	31	34
Fabricom GTI 205	205	220
Grontmij Industry 70	70	55
I.S.S. Industrial Services NV 85	85	90
Maintenance Partners Belgium NV 150	150	139
Siemens NV - Power, Energy, Transportation 23	23	19
Locobouw THV 149	149	0
Deme Blue Energy NV 3	3	3
Deme NV Dredging, Environmental & Marine Engineering 9	9	9
Dredging International NV 1151	1151	1216
DEC NV (Deme Environmental Contractors) 222	222	223
Geosea NV 63	63	71
Purazur NV 2	2	2
AGO Interim - Burcht Singelberg 6	6	6
Banden de Condé NV 6	6	8
Bebronna BVBA 8	8	6
De Bus (snackbar) 5	5	5
Dock '1261' BVBA (Frituur Snack) - Shell NV Tankstation 2	2	2
Fort Liefkenshoek 2	2	2
Routier Snack Mirabari Vof. 1	1	1
SGS NV - Milieucentrum, Afd. SGS - Belgium dep. Air monitoring NV		
Afd. SGS - Belgium dep. Sanitec NV 78	78	27
SGS NV - Milieucentrum afdeling SGS Ewacs NV 33	33	34
Synergie Interim 9	9	11
Belmos (Total Liefkenshoek) 9	9	10
Total Vrasenedok 2	2	2
Tunnel Liefkenshoek NV 26	26	28
Cenflumarin - KTA 46	46	45
Ibogem CVBA 4	4	4
Intertek Belgium NV 12	12	12
ISEC BVBA 3	3	5
ITACT II NV 4	4	4
Cosalt NV 24	24	22
Tebodin Belgium NV 10	10	2
Golfschool Beveren VZW 2	2	2
Toptech Systems NV 20	20	21
Think Media		95
S.O.N.J.A. nv		40
Logsys NV		22
Totaal:	4668	4604
Gecorrigeerd totaal (DEME):	3468	3330

Bijlage 2: Overslagcijfers containers in de Antwerpse haven (in TEU)

(in TEU)	2007	2008	2009	2010	2011
Deurganckdok	1.394.458	1.729.128	1.124.423	1.217.424	1.737.712
Totale haven excl. Deurganckdok	6.782.156	6.934.608	6.185.216	7.265.576	6.926.531
Totale haven	8.176.614	8.663.736	7.309.639	8.483.000	8.664.243

Geraadpleegde bronnen:

Maatschappij Linkerscheldeoever (2011), *Jaarverslag 2010*

Maatschappij Linkerscheldeoever (2012), *Jaarverslag 2011*

Nationale Bank van België, *Jaarrekeningen*,

http://www.nbb.be/pub/03_00_00_00_00/03_02_00_00_00/03_02_01_00_00.htm?l=nl

Stad Sint-Niklaas (2011), *Bedrijventerreinen*, <http://www.sint-niklaas.be/economie/ondernemen/bedrijventerreinen/industriepark-noord>

Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (2011), *Jaarverslag 2010*

Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen (2012), *Jaarverslag 2011*